

HERA

Humanities in the European Research Area = Humanističke znanosti u europskom istraživačkom prostoru

- partnerstvo između 21 humanističkih istraživačkih vijeća diljem Europe i Europske znanstvene zaklade (European Science Foundation = ESF), s ciljem podupiranja humanističkih znanosti u Europskom istraživačkom prostoru (European Research Area) i u Europskoj komisiji za okvirne programe (European Commission Framework Programmes).

<http://www.heranet.info>

ZA VIŠE INFORMACIJA VIDI:

AHRC (Arts and Humanities Research Council = Istraživački savjet za umjetnosti i humanističke znanosti) film o programu HERA

<http://www.ahrc.ac.uk/News-and-Events/Watch-and-Listen/Pages/HERA-film.aspx>

HERA Zajednički istraživački program HERA Joint Research Programme

- Zajednički istraživački program 1 (ZIP 1) - 2009.
Cultural Dynamics: Inheritance and Identity (Kulturne dinamike: nasljeđe i identitet)
Humanities as a Source of Creativity and Innovation (Humanističke znanosti kao izvor kreativnosti i inovacije)
- Zajednički istraživački program 2 (ZIP 2) - 2012.
Cultural Encounters (Kulturni susreti)
Najmanje 3 istraživača iz triju različitih zemalja članica

HERA Zajednički istraživački program 2 (2012.) *Kulturni susreti*

Koje države (institucije) sudjeluju?

- Austrija (Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung)
- Belgija (Fonds de la Recherche Scientifique; Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen)
- **Hrvatska (Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti)**
- Danska (Danish Agency for Science, Technology and Innovation)
- Estonija (Eesti Teadusfond)
- Finska (Academy of Finland)
- Njemačka (Bundesministerium für Bildung und Forschung via Der Projektträger im Deutschen Zentrum für Luft- und Raumfahrt)
- Island (RANNÍS-Islandic Centre for Research)
- Irska (Irish Research Council)
- Litva (Lietuvos mokslo taryba)
- Luksemburg (Fonds National de la Recherche)
- Nizozemska (De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek)
- Norveška (Research Council of Norway)
- Poljska (Narodowe Centrum Nauki)
- Portugal (Fundação para a Ciência e a Tecnologia)
- Slovenija (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport)
- Švedska (Vetenskapsrådet)
- Velika Britanija (Arts and Humanities Research Council)

<http://heranet.info/hera-joint-research-programme-2>

“Kulturni susreti”
u brojkama:

593 prijava
(skica prijedloga)
89 potpunih
prijedloga
18 odabranih
projekata
18,9 mil. €

Migracije glazbe u ranom modernom dobu: susret europskog istoka, zapada i juga

MusMig

- 2013-2016
- 4 države
- 6 grupa
- 14 istraživača

Partneri u projektu **MusMig**

- **PL (PI 1):** Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Odsjek za povijest hrvatske glazbe, Hrvatska: **Vjera Katalinić**, Stanislav Tuksar, Lucija Konfic
- **PI 2:** Johannes Gutenberg-Universität Mainz, Musikwissenschaftliches Institut, FB 07, Njemačka: **Gesa zur Nieden**, Michaela Berti
- **PI 3:** Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften, Njemačka: **Martin Albrecht-Hohmaier**, Torsten Roeder
- **PI 4:** Polska akademia nauk, Instytut Sztuki, Zakład muzykologii, Poljska: **Barbara Przybyszewska-Jarmińska**
- **PI 5:** Instytut muzykologii, Uniwersytet Warszawski, Poljska: **Alina Żórawska-Witkowska**, Aneta Markuszewska
- **PI 6:** Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Znanstvenoraziskovalni center, Muzikološki inštitut, Slovenija: **Metoda Kokole**, Radovan Škrjanc, Nataša Cigoj-Krstulović, Maruša Zupančič

Osnovna ideja:

- 1) prikupiti osobne podatke o migraciji glazbenika na širokom području "stare Europe" (i izvan njega),
- 2) unijeti podatke u zajedničku bazu podataka,
- 3) izraditi kartu migracijskih tokova,
- 4) ucrtati sustavne i sintetičke zaključke iz podataka prikupljenih u bazu podataka,
- 5) razviti daljnja sustavna istraživačka pitanja kroz specifične slučajeve, detaljno analizirane interdisciplinarnim i mnogostranim pristupom,
- 6) na temelju takvih zaključaka, prikupiti specifične slučajeve, detaljno analizirati i predstaviti na različite načine

Neakademski partneri:

- Hrvatsko muzikološko društvo, Zagreb
- Slovensko muzikološko društvo, Ljubljana
- Slovensko društvo za preučevanje 18. stoletja, Ljubljana
- Istituto storico germanico, Rim
- Johannes Gutenberg Sveučilište u Mainzu, odjel izdavaštva
- Zaklada Conventus (Fundacija Conventus), Varšava

JOHANNES GUTENBERG
UNIVERSITÄT MAINZ

Slovensko društvo za preučevanje 18. stoletja

Sadržaj i metode rada u projektu **MusMig**

Prostor: istočna, zapadna i južna Europa

Vrijeme: 17.-18. stoljeće (barok i klasicizam)

Važnost migracije glazbenika:

- domaći su glazbenici putovali u inozemstvo da kući donesu znanje koje se onda ovdje i primjenjivalo;
- strani glazbenici su donosili znanje i iskustva iz svojih sredina i implementirali ga u novom okružju
- domaći glazbenici koji su ostali u inozemstvu tamo su uključivali i svoje iskustvo iz domovine

NAKIĆ, Petar (NACCHINI Pietro), Šibenčanin

Petar Nakić (Nachich, Nakich, Nacchini, Nacchino, Pietro)

- hrvatski graditelj orgulja (kršten: Podgrebača/Bulić kraj Benkovca, II. 1694 – Conegliano, Treviso, 16. IV. 1769)
- orguljarski zanat završio u Veneziji kod Giovanni Battiste Piaggie
- orguljarsku radionicu otvorio u Veneziji (djelovala sve do I. svjetskog rata) u kojoj je izgrađeno više od 350 instrumenata
- vodeći graditelj orgulja na području Mletačke Republike i izvan nje
- usavršio je tadašnju graditeljsku tehniku te izumio i konstruirao registar *tiratutti*
- na istočnoj obali Jadrana izgradio je najmanje 13 orgulja (u Piranu, Poreču, Zadru, Rabu, Supetru i Nerežišćima na Braču, Šibeniku, Zaostrugu, Makarskoj i Splitu)
- orgulje u crkvi sv. Frane u Šibeniku iz 1762. - najveće njegovo poznato i najpotpunije očuvano djelo u Hrvatskoj
- Nakićevi učenici : Francesco Dacci, Gaetano Callido, Francesco Comelli, Niccolò Moscatelli i Franz Xaver Christmann

Fortepiano Antona Waltera (Beč, cca 1790), Dubrovnik

Joseph Benesch

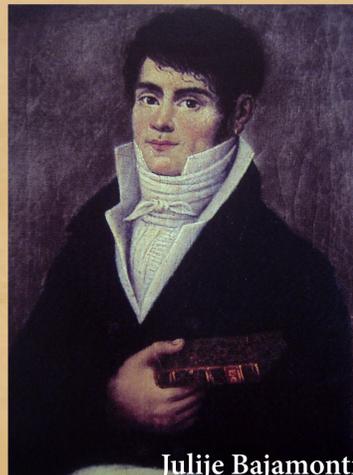

Glazbena infrastruktura:

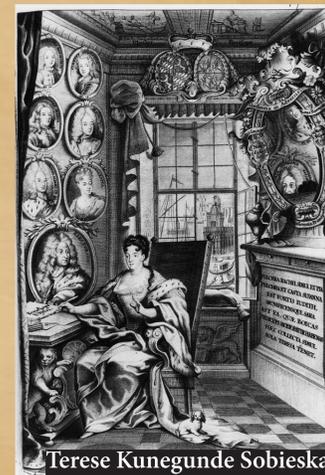
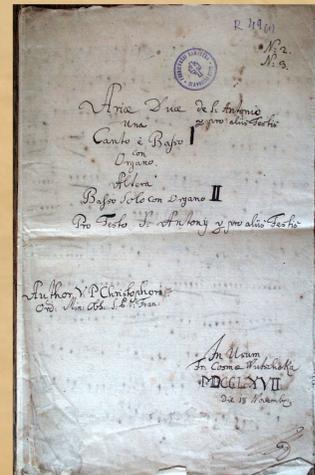
- osobe: glazbenici u širokom smislu
- artefakti: note, knjige, instrumenti
- prijenos ideja: stilovi i prakse

Glazbenici u projektu **MusMig**:

skladatelji, vokalni i instrumentalni izvođači i dirigenti, teoretičari glazbe, pisci o glazbenim pitanjima, prepisivači, tiskari, graveri, izdavači, distributeri glazbenog materijala i instrumenata (trgovci), graditelji glazbala, učitelji i nastavnici glazbe, ansambli (putujuće operne družine, dvorski ansambli), impresariji, libretisti, plesači, itd.

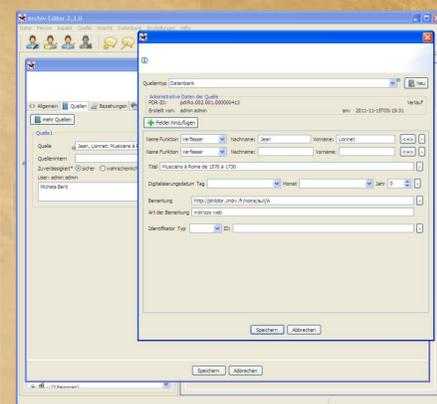

Julije Bajamonti

Terese Kunegunde Sobieska

Baza podataka ANR - DFG projekta *Musici* o europskim glazbenicima u Veneciji, Rimu i Napulju (1650-1750) - sustav za prikupljanje i strukturiranje osobnih podataka (“Personendaten-Repositoryum”-PDR), razvijen unutar DFG-projekta Akademie der Wissenschaften u Berlinu + računalni program *Archiv editor* za stvaranje interaktivnih karata (vremenske linije, križanja)

Juraj Križanić / Georgius Crisanius / Giorgio Crisano, slučaj putujućeg glazbenog pisca u 17. stoljeću

- [označene su zelenim/crvenim – mjesta/osobe s kojima je Juraj Križanić bio povezan]
- Oblici imena: (npr. rođena, vjenčana, latinizirana, kasnije dodana itd.) **Juraj (Georgius, Giorgio) Križanić (Krisanich, Crisanius, Crisano)**
- Podatci o životu (datumi rođenja, smrti, krštenja, pokopa s pripadajućim mjestima): r. 1617/1618 **Obrn** (Žumberak, Hrvatska), u. 1683? **Beč** (tijekom osmanlijske opsade, grob nepoznat)
- rođaci (otac, majka, bračni partner): **otac: ?**; **majka: ?**
- odnosi učenika/učitelja: humanistički studiji u **Ljubljani** (isusovci); studij filozofije u **Grazu**; studij teologije u **Bologni** i **Rimu**; studij grčkog jezika i književnosti u **Rimu** (grčki zavod sv. Atanazija)
- opće oznake (spol, zanimanje, nacionalnost): muški; teolog; Hrvat
- glazbene aktivnosti (nastupi, skladbe): glazbeno-teorijska djela: *Asserta musicalia nova prorsus omnia* (**Rim**, 1656; tiskano); *Nova inventa musica ili Tabulae nouae, exhibentes musicam, Late augmentatam: Clare explicatam: Valde facilitatam* (**Rim**, 1657-58; rukopis); *De modo facilitandi cantum ecclesiasticum* (**Rim**, 1658?; rukopis; nedokazano postojanje); *Sopra le Proportioni Musicali* (**Rim**, 1658?; rukopis; nesigurno); *Novum instrumentum Ad cantus mira facilitate componendos* (**Rim**, 1658; tiskano); *Musica, manoscritto di Crisano* (**Rim**, 1658?; rukopis; nedokazano postojanje); *De Musica* (**Tobolsk**, između 1663. i 1666.; rukopis); *O cervkovnom penju* (**Tobolsk-Moskva**, 1675; rukopis); *Novi uzorak glazbe* (**Moskva**, 1676; nedokazano postojanje).
- druge aktivnosti: župnik u **Nedelišću** i **Varaždinu** (sjeverozapadna Hrvatska)
- članstva (npr. u kapelama, crkvenim redovima): 1677-1683: dominikanac (**Vilnius**)
- putovanja i boravci (s datumom i mjestom): **Ljubljana**; **Graz**; **Bologna**; god. 1641. pismo **Francescu Ingoliju** (tajniku Congregatio de Propaganda Fide) u **Rimu**; između 1642. i 1646. korespondencija s **Benediktom Vinkovićem** (zagrebačkim biskupom), **Ivanom Draškovićem** (hrvatskim banom i ugarskim palatinom), **Petrom Zrinskim** i **Vukom Frankapanom** (karlovačkim generalom); god 1642. župnik u **Nedelišću**; 1646. župnik u **Varaždinu**; 1646: **Smolensk**; 25. listopada – 19. prosinca 1647. kontakt s ruksim carem **Aleksejem Mihajlovičem Romanovom**; **Moskva**; 15. siječnja – 13. ožujka 1651. kapelan carskog bečkog poslanstva I osobni tajnik poslanika **Johanna Rudolfa Schmid** zum Schwarzenhorn; **Konstantinopol**; 1651-1658. kontakti s **Athanasiusom Kircherom**, **Juanom Caramuelom Lobkowitzem**, **Virgiliom Spadom** (baroknim građevinskim poduzetnikom), **Lukom Holsteniusom** (knjižničarom Vatikanske knjižnice I knjižnice Barberinijevih) i **papom Aleksandrom VII**; **Rim**; 1658. kontakt sa zapovjednikom ruske vojske: **Nježin** (Ukrajina); 17. rujna 1659 – 1661. kontakti s ruskim ministrom vanjskih poslova **Afanasijem Ordinom Našokinom** i **Patrijarhom Nikonom**; **Moskva**; 8. ožujka 1661 – 5. ožujka 1676: **Tobolsk** (Sibir); pomilovan od novog cara **Fedora Aleksjeviča Romanova**; boravi od 1676 do 27. ožujka 1677: **Moskva**; 1677-1683: **Vilnius** (Litva); 1683: **Beč**.

Podaci u bazi podataka:

- ime i prezime
- oblici imena
- podaci o životu (datumi i mjesta rođenja, smrti, krštenja, pokopa)
- rodbina
- učitelji
- školovanje
- opće informacije o spolu, zanimanju i kulturnom podrijetlu (tj. materinski jezik)
- glazbene i druge aktivnosti,
- članstva
- putovanja i boravci (s datumima i mjestima),
- pokrovitelji i plaće

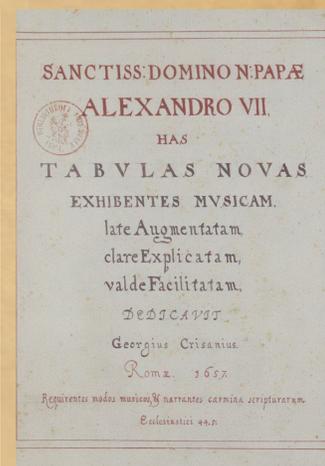
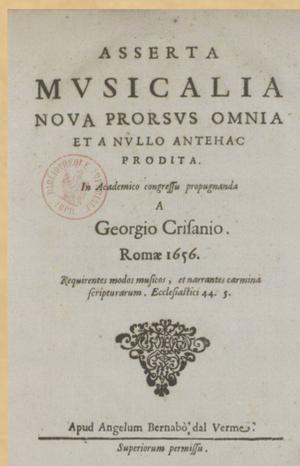
+ proširenje - socijalni aspekti, estetski aspekti, kompozicijski stilovi i izvedbene prakse

Individualni projekti (PI1):

- 1) Sluga publici, sluga gospodaru, sluga zajednici? (o hrvatskim glazbenicima u inozemstvu i stranim glazbenicima u hrvatskim zemljama)
- 2) Hrvatski pisci o glazbi i razmjena ideja u njihovim novim okružjima

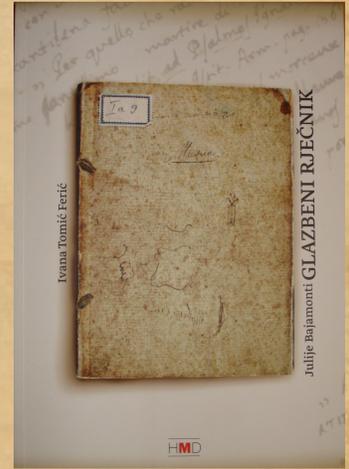
Terenski rad:

Istraživanja u crkvenim i svjetovnim zbirkama, knjižnicama i arhivama u Milanu, Rimu, Veneciji, Trstu, Dresdenu, Hamburgu, Berlinu, Beču, Grazu, Minsku, St. Petersburgu, Moskvi, Stockholmu, Helsinkiju, Parizu, Londonu, Lisbonu, Amsterdamu, Dubrovniku, Splitu, Toruńu.

Načini prezentacije projekta MusMig

- organizacije znanstvenih skupova
- publikacije članaka - otvoren pristup/*open access* i tisak
- zbornici radova i knjige
- objavljivanje glazbenog materijala (partiture, dionice)
- organizacija koncerata s glazbom migrirajućih glazbenika
- organizacija izložbi s vizualizacijom podataka o migracijama

Razmjena znanja:

- susreti i radionice
- web stranica i blog

informacije o napretku istraživanja u njegovim fazama tijekom trajanja projekta

Blog MusMig: <http://musmig.hypotheses.org/>

Ciljevi projekta:

Bolje razumijevanje

- pojedinih specifičnih slučajeva glazbenih migranata i mreže njihove povezanosti
- nad-regionalnog karaktera glazbenih migracija u zadanom prostoru i vremenu, te individualnih, lokalnih, regionalnih i nacionalnih fenomena
- socio-kulturalne dinamike u širem smislu
- pojma „nacionalni stilovi“ u 17. i 18. stoljeću

Sastanci projekta:

- **Mainz** (Migracije glazbe: od istraživanja izvora do kulturalnih studija): 24-25 travnja, 2014;
- **Zagreb** (Migracije glazbe i kulturni transfer: ljudi, tržišta, obrasci, stilovi): 14-15 listopada, 2014;
- **Varšava** (Glazbeni susreti europskog istoka, zapada i juga): travanj, 2016.

